

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาพยนตร์เป็นกระบวนการบันทึกภาพด้วยฟิล์ม แล้วนำออกฉายให้เห็นภาพเคลื่อนไหว ภาพที่ปรากฏบนฟิล์มภาพยนตร์หลังจากผ่านกระบวนการถ่ายทำแล้วเป็นเพียงภาพนิ่งจำนวนมาก ที่มีอิริยาบถหรือแสดงอาการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงไปทีละน้อยต่อเนื่องกันเป็นช่วงๆ ตามเรื่องราวที่ได้รับการถ่ายทำและตัดต่อมา ซึ่งอาจเป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง หรือเป็นการแสดงให้เหมือนจริง หรืออาจเป็นการแสดงและสร้างภาพจากจินตนาการของผู้สร้างก็ได้ ไม่ว่าจะเป็นชนิดฟิล์มเนกาทีฟ (negative) หรือฟิล์มโพซิทีฟ (positive) ซึ่งได้ถูกถ่ายอัด หรือกระทำด้วยวิธีใด ๆ ให้ปรากฏรูปหรือเสียงหรือทั้งรูปและเสียง เป็นเรื่องหรือเหตุการณ์ หรือข้อความอันจักถ่ายทอดรูปหรือเสียง หรือทั้งรูปและเสียงได้ด้วยเครื่องฉายภาพยนตร์หรือเครื่องอย่างอื่นทำนองเดียวกัน และหมายความตลอดถึงฟิล์มซึ่งได้ถูกถ่ายอัด หรือทำด้วยวิธีใด ๆ ให้ปรากฏสี เพื่ออัดลงในฟิล์มชนิดดังกล่าว เป็นสาขาที่สร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะในรูปของภาพเคลื่อนไหว และเป็นส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมบันเทิง

สำหรับการไปสหกิจในครั้งนี้ ผู้จัดทำได้มีโอกาสฝึกประสบการณ์การทำงานในกองถ่ายทำภาพยนตร์เรื่อง “The Cupids” ของบริษัท สปร้าต้าฟิล์ม จำกัด วันที่ 30 พฤษภาคม ถึง วันที่ 2 กันยายน 2559 ตำแหน่งงานผู้กำกับศิลป์ ในละครซีรีส์ The Cupids บริษัทรักอุตลุด โดยผู้จัดทำได้ไปทำการสหกิจในตอน กามเทพจำแลง ซึ่งนำเสนอโดย อาเล็ก ชีรเดช เล่นเป็นกวิน และ มะปราง กัญญ์ณรัณ เล่นเป็นพริมา ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3

“The Cupids” เป็นละครซีรีส์ รัก คอมเมดี้ ประสบการณ์รักฉบับนางทาสทำให้ พริมา กามเทพสาวแห่งคิวปิดฮัตเจ้าชายน้อยต่อกรมีแฟนและตั้งมั่นว่าจะอุทิศตนให้พุทธศาสนาไปตลอดชีวิตจนเพื่อนสาวอีกเจ็ดนางพร้อมใจกันตั้งฉายาเจ้าหล่อนว่า แม่ชี แต่เดี๋ยวก่อน ! เส้นทางธรรมของเธอไม่อาจตายเช่นนั้นเพราะดูเหมือนว่าพระพรหมจะลิขิตเส้นทางรักไว้ให้เธอแล้วเช่นกันจึงดลบันดาลให้เธอได้พบกับกวิน เพลย์บอยตัวพ่อลูกครึ่งไทยอเมริกัน ซึ่งออกเดินทางตามหาแม่โดยมีลือกเกตทองเหลืองเป็นเบาะแสเพียงหนึ่งเดียวหญิงสาวต้องรับหน้าที่ดูแลหนุ่มหล่อผู้นี้ตามคำสั่งเจ้านายจอมโหด โดยที่ไม่รู้ว่าเขานี้ละ คือ เคลวิน เบลค เจ้าของบริษัทจัดหาผู้นำระดับโลกที่เจ้านายของเธอต้องการร่วมธุรกิจด้วย ภารกิจตามหาแม่ของชายหนุ่มจึงเริ่มขึ้นพร้อมกับภารกิจทดสอบหัวใจครั้งใหญ่แบบชวนใจหายใจคว่ำ

สำหรับงานที่ได้รับมอบหมายในการฝึกสหกิจในครั้งนี้ของผู้กำกับศิลป์ในการผลิตละครซีรีส์ โดยอยู่ในทีมงานฝ่ายศิลป์ของบริษัท สปร้าด้าฟิล์ม จำกัด บทบาทหน้าที่ที่ได้ปฏิบัติในละครซีรีส์ และเซตงานวันถ่ายจริงเป็นการจัดวางหรือประกอบฉากทั้งหมดให้อยู่ในแบบที่ผู้กำกับต้องการ เป็นไปตามความเหมาะสมของเรื่องราว สถานที่ สถานการณ์ และช่วงเวลา ทีมฝ่ายศิลป์หลังจากเสร็จสิ้นการจัดฉากใดๆแล้วก็ต้องคอยอยู่หน้าเซตตลอดเวลา เพราะฉากหรือหรือบอาจเสียหายหรือผู้กำกับ, ทีมกล้องอาจต้องการหรือบเพิ่มเติมหรือต้องการปรับเปลี่ยนใดๆนั่นเอง ทีมฝ่ายศิลป์แต่ละคนจะมีอุปกรณ์ติดตัว เช่น กรรไกร คัดเตอร์ กระดาษกาว สก๊อตเทป กาวสองหน้า กาวสองหน้า โฟม เพื่อใช้ติดและแก้ไขฉาก, หรือบอยู่ตลอดเวลา โดยฉากจะมีการออกแบบและวางแผนมาแล้วล่วงหน้าแต่ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ขึ้นอยู่กับสถานการณ์หน้างานอีกด้วย แทบทุกครั้งต้องมีการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เพราะอาจมีการปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมหรือแก้ไขได้ตลอดเวลา เช่น ในการถ่ายคัทที่รับตัวละครบางครั้งทีมกล้องมองว่า เบ็คกราวด์โล่งเกินไปหรือต้องการไฟรักราวด์เพื่อให้ภาพดูมีมิติ ทีมฝ่ายศิลป์ก็จะต้องรีบหาหรือบที่เข้ากับฉากนั้นๆมาและจัดวางให้ตรงใจผู้กำกับและทีมกล้อง และเมื่อเสร็จสิ้นการถ่ายทำก็ต้องเคลียร์สถานที่ให้เข้าที่ตามเดิม เก็บหรือบอุปกรณ์ใดๆของเรานำมาใส่ในฉากออกให้หมด ทำความสะอาดพื้นที่ให้เรียบร้อยตามเดิม เก็บอุปกรณ์หรือบต่างๆลงกล่องแยกประเภทให้เรียบร้อยเพื่อความสะดวกในการใช้งานครั้งต่อไป

ในการสร้างภาพยนตร์แต่ละเรื่องให้สมบูรณ์นั้นนอกเหนือจากการมีผู้แสดงที่เล่นบทบาทดี การถ่ายบันทึกภาพดี การกำกับดี การตัดต่อลำดับภาพและเสียงดีแล้ว ยังต้องทำให้ฉากที่ปรากฏออกเป็นภาพไม่ว่าจะเป็นสิ่งประดับฉากสถานที่ อุปกรณ์การแต่งกาย และการแต่งหน้าดีและเหมาะสมด้วยเพื่อให้ภาพเกิดความสวยงามและสมบูรณ์ในด้านศิลปะ ดังจะเห็นได้จากการประกวดภาพยนตร์แต่ละครั้งจะมีการมอบรางวัลในด้านการกำกับฝ่ายศิลป์ ทั้งนี้เนื่องจากฝ่ายศิลป์มีหน้าที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานด้านการออกแบบก่อสร้างและตกแต่งฉากภาพยนตร์ รวมตลอดจนการทำหุ่นจำลองหรือโมเดลประกอบการถ่ายทำภาพยนตร์ซึ่งผู้มีหน้าที่ทำหน้าที่บริหารงานด้านนี้ก็คือผู้กำกับศิลป์ ผู้กำกับศิลป์ซึ่งทำหน้าที่รับผิดชอบฝ่ายศิลป์นั้นบางครั้งกองถ่ายทำภาพยนตร์ไทยเรียกสั้นๆว่าฝ่ายศิลป์ ฝ่ายศิลปกรรม หรือฝ่ายฉาก หมายถึงผู้ที่ดูแลและรับผิดชอบการปฏิบัติงานด้านศิลปะในภาพยนตร์เรื่องที่ได้รับมอบหมาย ได้แก่ การออกแบบฉาก การกำหนดสีสันทัน และสิ่งประกอบภายในฉาก การควบคุมการสร้างฉาก การกำหนดสัดส่วนและการควบคุมการสร้างโมเดล ซึ่งบางครั้งอาจมีหน้าที่ครอบคลุมไปถึงการจัดหาเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย การทำผม การแต่งหน้า และการตกแต่งพิเศษ ในการกำกับฝ่ายศิลป์นี้ภาพยนตร์บางเรื่องอาจจะมีอีกบุคคลหนึ่งที่ได้รับมอบหมายร่วมทำงานกับผู้กำกับฝ่ายศิลป์ เพื่อให้การออกแบบและการตกแต่งฉากภาพยนตร์รวมทั้งเครื่องแต่งกายเป็นไปในลักษณะสร้างสรรค์โดยมีรูปแบบ (style) ของภาพยนตร์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันตลอดเรื่อง เพื่อช่วยเหลือผู้กำกับภาพยนตร์ในการสร้างบรรยากาศของฉาก รวมทั้งการ

คัดเลือกสถานที่ถ่ายทำ อันดูเสมือนว่าบุคคลผู้มีขอบเขตการทำงานกว้างขวางกว่า จึงได้ชื่อว่าเป็นผู้ออกแบบงานสร้างภาพยนตร์ (production designer)

คือมันเที่ยงทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นละคร ภาพยนตร์ โฆษณา รายการโทรทัศน์ ล้วนแล้วแต่ต้องมีการสร้างฉากทั้งสิ้น เวลาที่เราดูละคร รายการ ภาพยนตร์แล้วเราไม่รู้สักนิดตาเรามองว่าทุกอย่างมันกลมกลืนดูเนียนเป็นเนื้อเดียวกันจนบางครั้งเราเชื่อว่าสถานที่นั้นๆมันเป็นของมันอย่างนั้นมาตั้งแต่ต้นไม่ได้มีการตกแต่งเพิ่มเติม จนได้มีโอกาสเข้ามาฝึกประสบการณ์ในทีมฝ่ายศิลป์จึงได้รู้ว่าทุกสิ่งที่ผ่านมาของผู้ชมล้วนแต่มีการตกแต่งใหม่แทบทั้งหมดสิ่งเล็กๆน้อยๆที่ผ่านมาแต่ไม่ก็วินาทีก็ต้องผ่านการตกแต่งฉากมาแล้วทั้งนั้น นอกจากจะการตกแต่งฉากแล้ว ปร็อบที่ใช้ประกอบในแต่ละฉากก็ต้องมีความกลมกลืนกับสถานที่กลมกลืนกับช่วงเวลาด้วย ผู้กำกับฝ่ายศิลป์เมื่ออ่านบทแล้วก็ต้องมองภาพรวมของงานออกมาให้ได้ว่างานฉากจะเป็นไปในทิศทางไหนให้เหมาะสมกับตัวพื้นฐานตัวละคร อาชีพ นิสัย ฐานะ ความเป็นอยู่ ช่วงเวลา สภาพอากาศ ควรจะตกแต่งฉากแบบใดให้เข้ากับอารมณ์ของตัวภาพยนตร์ ผู้จัดทำจึงมองว่างานฝ่ายศิลป์เป็นงานที่นอกจากต้องมีความรู้เรื่องศิลปะ มีความสามารถจินตนาการสร้างสรรค์แล้วยังต้องเป็นคนที่มีความละเอียดอ่อนอีกด้วย ดังนั้น ผู้กำกับศิลป์จึงเป็นการทำงานที่ผู้จัดทำมองว่ายากและท้าทาย เพราะบางอย่างต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัว เช่น การต่อวงจรไฟเพิ่มหลอดไฟขึ้นมาในเซตแต่ในขณะเดียวกันก็เป็นงานที่น่าสนใจและสนุกมากเช่นเดียวกัน

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ของผู้กำกับฝ่ายศิลป์ในละครทีวีซีรีส์ เรื่อง “The Cupids” ของบริษัท สปร้าต้าฟิล์ม จำกัด

1.3 ขอบเขตโครงการ

ศึกษาขั้นตอนการทำงานของผู้กำกับฝ่ายศิลป์ในกองถ่ายทำละครซีรีส์เรื่อง “The Cupids” บทบาทหน้าที่ของผู้กำกับฝ่ายศิลป์ในละครทีวีซีรีส์ “The Cupids” มีกรอบระยะเวลาในการศึกษา ตั้งแต่ 30 พฤษภาคม – 2 กันยายน 2559 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 3 เดือน

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.4.1 ได้ทราบถึงบทบาทหน้าที่ของผู้กำกับศิลป์ละครซีรีส์เรื่อง “The Cupids” ของบริษัท สปร้าต้าฟิล์ม จำกัด